

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

İstanbul Planlama Ajansı tarafından hazırlanan ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin resmi strateji belgesi olan "Vizyon 2050 Eylem Planı (VEP)", İstanbul'un önümüzdeki çeyrek yüzyıldaki gelişimini yönlendirecek ana politika metinlerinden biridir. Bu plan, İstanbul'un karşı karşıya olduğu çok ölçekli ve çok aktörlü krizlere karşı kapsamlı çözüm yolları sunmakta, yerel yönetimlerin krizlere dirençli bir kent yaratması için önerdiği somut eylem ve kurumsal reformları içermektedir.

Raporda altı temel kriz alanı tespit edilmiştir:

1. Sınır aşınması (mülteci akışları, finansal hareketlilik)
2. Ekonomik ve finansal krizler
3. Toplumsal refah ve adalet yitimleri
4. Ekolojik yıkım ve iklim krizi
5. Kentsel yapı çevre krizleri (konut, ulaşım, afet dayanıklılığı)
6. Yönetişim ve demokrasi krizleri (yetki kısıtlamaları, kaynak dengesizlikleri)

Bu bağlamda beş ana meydan okuma alanı altında geliştirilen stratejik çerçeveler; afetlere karşı direnç, toplumsal eşitsizliklerle mücadele, çevresel sürdürülebilirlik, kamusal mekâna erişim hakkı, demokratik yönetim ve yerel kapasitenin güçlendirilmesi gibi temel konuları içermektedir.

VEP, yalnızca bir yerel yönetim vizyonu olmanın ötesinde; çok sayıda merkezi idare kurumunu (Çevre Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Aile Bakanlığı, TOKİ, AFAD vb.) doğrudan

ilgilendiren öneri ve uygulamaları içermektedir. Ayrıca plan, 27 adet mevzuat değişikliği ve yeni mevzuat, 58 yeni birim ve kurum, 40 katılım modeli, 48 plan önerisi sunmakta; kısa (5 yıl), orta (10 yıl) ve uzun (25 yıl) vadeli eylemleri öngörmektedir.

İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planı (VEP), İstanbul'un ekolojik dayanıklılığını artırmak ve iklim değişikliğiyle mücadele etmek amacıyla birçok doğrudan öneri içermektedir. Rapor, İstanbul'un doğal kaynaklarının korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi, su ve atık yönetimi, kıyı ekosistemlerinin restorasyonu ve karbon salınımının azaltılması gibi alanlarda hayata geçirilmesi gereken adımları ayrıntılı şekilde sıralamaktadır. Eylem Planı'nda;

- Doğa pozitif politikaların uygulanması,
- Karbon salımının azaltılmasına yönelik yapı malzemeleri regülasyonlarının geliştirilmesi,
- Su kaynaklarının korunmasına dair entegre bir yönetim sistemi kurulması,
- Sıfır atık hedefiyle geri dönüşüm altyapısının güçlendirilmesi,
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kent geneline yayılması gibi çok sayıda öneri doğrudan belirtilmiştir.

Ancak bu önerilerin uygulanabilmesi için merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasında güçlü bir iş birliği şarttır.

Bu bağlamda;

1. İstanbul Vizyon 2050 Eylem Planı'nda önerilen "yenilenebilir enerji uygulamalarının yaygınlaştırılması" hedefi doğrultusunda, İstanbul için özel bir destek programınız mevcut mudur?
2. Planda belirlenen "iklim krizine dirençli kent", "mekânsal adalet", "katılımcı yönetim" gibi temel hedefler, Bakanlığınızın İstanbul ölçeğindeki plan ve politikalarında yer almakta mıdır?
3. Raporun belirttiği üzere İstanbul'da kentsel dönüşüm projeleri mekânsal adaletsizliği derinleştirmektedir. Bu sorunun çözümüne yönelik Bakanlığınızın 2025 ve sonrası için geliştirdiği stratejiler nelerdir?
4. Atık üretiminin azaltılması, atığın kaynağında ayrıştırılması ve geri dönüşüm süreçlerinin yeniden yapılandırılması amacıyla herhangi bir programınız var mı ve/veya yerel yönetimlerle ortak yürütülen bir program var mıdır?

5. Su krizine karşı "İstanbul'un Suyunu Koruyan Kent" hedefi kapsamında entegre havza yönetimi kurulması önerilmektedir. Bakanlığınızın bu yönde herhangi bir planı var mıdır? Bakanlığınız böylesi hayati bir konuda İBB ile eşgüdüm içinde midir?
6. "Doğa Pozitif İstanbul" başlığında yer alan kıyı ekosistemlerinin yeniden inşası ve korunması konusundaki önerilere dair Bakanlığınız İBB uzmanlarından görüş almayı düşünmekte midir ya da Bakanlığınızın eşgüdüm içinde olduğu projeler var mıdır?